

1. Voorwoord

De behoefte aan informatie over het decentralisatieprogramma is thans groter dan ooit te voren. De implementatie is al in een vergevorderd stadium en heel wat projectmatig ontwikkelde concepten, die moeten leiden tot vernieuwingen en hervormingen op het gebied van de bestuursvoering in de districten, zijn duidelijker in beeld en kunnen worden prijsgegeven. Ook is de groep der stakeholders en de kring van de vrienden van decentralisatie groter geworden. Ook de actoren hebben er belang bij om de nieuwe concepten en structuren goed te begrijpen om daar verder vorm en inhoud aan te geven.

Iedereen krijgt te maken met de financiële decentralisatie, die thans middels uitvoering van het DLGP in de 5 pilot-districten, t.w. Wanica, Para, Nickerie, Commewijne, Marowijne² wordt geïmplementeerd. De consultants, de burgers, de districtsautoriteiten, de staats- en regeringsautoriteiten, de volksvertegenwoordigers, de departementsdirecteuren, de diensthoofden en het overheidspersoneel in stad en district, de belangrijke instituten binnen de centrale overheid, zoals de Rekenkamer van Suriname, het Planbureau, de Clad, de NGO's, de CBO's, plantage- en dorpsbesturen, internationale organisaties, de studenten, de service providers uit de private sector, de vakbeweging, het bedrijfsleven, enz.

Dit document geeft de relevante informatie om een goed beeld te krijgen van de nieuwe situatie waar de Regering met het decentralisatieprogramma naar toe koerst, maar ook over de status per september 2005 en het karakter van het project. Een Leidraad door het proces gedurende de impletatieperiode van 2003 t/m 2006.

Het is belangrijk om kennis te nemen van de door de Regering ingenomen standpunten, de inhoud en de doelen van het Programma, maar ook van de projectvisie met betrekking tot het overwinnen van de fiscale crisis in het land en het afstappen van het systeem van steeds weer 'budget-cut and tax-increase', waar de bevolking steeds minder van overhoudt, om over te gaan naar het 'open begrotings systeem', waarbij de burgers in belangrijke mate zelf bepalen wat in de districtsbegroting komt, ook omdat zij het zijn, die het gaan betalen om de ontwikkeling van hun omgeving zelf ter hand te nemen. Zij die betalen, die bepalen.³

Het is goed om kennis te nemen van de vernieuwingen en de hervormingen die op stapel liggen om gefaseerd te worden ingevoerd, waaronder het aangepast bestuursmodel, het model van de financiële decentralisatie, zonder evenwel te tornen aan de bestuursorganen en de structuren. Volgens deze modellen worden de verhoudingen tussen de centrale overheid en de lokale overheid, de taken en de bevoegdheden van de Districtsraad, de Ressorraad, de Districts-Commissaris en het Districtsbestuur, zodanig geregeld, dat het district onafhankelijker en hoe langer hoe meer autonoom worden.

Het districtsapparaat wordt versterkt en zodanig ingericht dat het in staat wordt geacht de verordenende, bestuurlijke en ontwikkelingstaken op basis van zorgvuldigheid, behoorlijk en transparant bestuur te kunnen uitvoeren, vooral bij het genereren van eigen inkomsten, het initiëren, voorbereiden en uitvoeren van hun eigen meerjaren ontwikkelingsprogramma en de districtsbegroting met maximale participatie van de bevolking in de besluitvorming, terwijl het DLGP in de districten simultaan bezig is de basis te leggen voor de toepassing van e-government systemen.

Hoe de districten aan de middelen komen en waar deze naar toe gaan is aan de hand van een cirkel ('Funding Pie'), dat de districtshuishouding als een complete en volwaardige huishouding voorstelt, uitgelegd. De verdeling van de taken en de middelen⁴ en ook de rol tussen de centrale en de lokale overheid is beschreven. De flexibiliteit van de structuren binnen die huishouding houdt het bestuur in beweging, waarbij het activiteitenprogramma en de kwaliteit van het bestuur de snelheid bepalen. Het is een compleet nieuwe benadering van de financiële decentralisatie, die door het Lim Apo Instituut in samenwerking met het DLGP-projectbureau is ontwikkeld.

Drie van de vijf pilot-districten staan op het punt dit jaar nog gecertificeerd te worden⁵, hetgeen betekent dat deze districten bevoegdijk 'alvast' het zelfstandig begrotings- en financieel beheer van het district kunnen voeren. Zo gauw dit zal zijn gebeurd, starten deze districten met het operationaliseren van het Districtsfonds, dat bij districtsverordening⁶ in het leven is geroepen. Op zich al een historische mijlpaal.

Dank aan alle actoren, stakeholders en deskundigen, het DLGP netwerk van dragers van het Programma.

De DLGP-Managing Director,
mr. B. Ahmadali

² Binnenkort wordt Paramaribo officieel middels staatsbesluit toegevoegd. De DA-kandidaat is reeds geselecteerd.

³ The Price of Government, David Osborne and Peter Hutchinson; Visie, Missie en Doel: vergelijking "Washington State Experience" en "Saramacca District Experience", Notitie Mr. B. Ahmadali, 2005, ex Districts-Commissaris.

⁴ De Fiscale Decentralisatie in Suriname, De nieuwe financiële verhouding tussen de staat en de districten, Mr. B. Ahmadali, juli 1999

⁵ Interimregeling Financiële Decentralisatie (S.B. 2003, no. 33), in werking getreden bij Resolutie van 15 oktober 2003 no. 6323/03 (S.B. 2003 no. 91)

⁶ S.B. 2005, no.'s 87, 89 en 90